

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Інститут філології
Кафедра германської філології та перекладу**

ПРОГРАМА
комплексного підсумкового екзамену зі спеціальності
для випускників ОКР "Бакалавр"
спеціальності 035 "Філологія"
спеціалізації 035.044 "Германські мови та літератури (переклад включно),
перша — шведська"
освітньої програми "Західноєвропейська мова і література та переклад
(шведська та англійська)"

Укладач: к.філол.н., доц. Стасюк О.С.

Затверджено Вченою радою
Інституту філології,
протокол № _____ від _____ року

Пояснювальна записка

Програма комплексного державного іспиту з іноземної мови (першої) та зарубіжної літератури за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Бакалавр” розрахована на студентів, які закінчують Київський національний університет імені Тараса Шевченка за денною формою навчання, і має на меті моніторинг і оцінку знань та умінь, отриманих під час навчання на бакалавраті (чотири роки). Комплексний державний іспит є складовою частиною завершального етапу підготовки бакалаврів за спеціальністю “Філологія”, а саме підсумковою формою моніторингу й оцінювання науково-теоретичної та практичної підготовки студентів.

Комплексний державний іспит з іноземної мови (першої) та зарубіжної літератури повинен визначити рівень засвоєння студентами теоретичних знань зі шведської мови і зарубіжної літератури та набуття практичних навичок використання шведської мови в міжкультурній комунікації. Така мета зумовила структуру екзаменаційного білету, що охоплює чотири завдання.

Структура екзаменаційного білету

1. Теоретичне питання з зарубіжної літератури.
2. Лінгвостилістичний аналіз тексту (до 2000 др. знаків).
3. Переклад шведського суспільно-політичного тексту українською мовою (до 1000 др. знаків).
4. Співбесіда.

Відповідно до вимог програм дисциплін, що вивчалися, студент повинен:

- знати історію шведської літератури;
- аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, визначати їх специфіку й місце в літературному процесі;
- знати основні етапи та сучасні тенденції розвитку шведської мови;
- володіти знаннями про фонетичний та лексичний склад, граматичну будову та словотвірні можливості шведської мови;
- бути ознайомленим із системою функціональних стилів сучасної шведської мови, знати основні особливості кожного функціонального стилю і вміти використовувати їх на практиці;
- розуміти на слух загальний зміст та деталі оригінальних текстів шведською мовою;
- розуміти загальний зміст та деталі оригінальних текстів різних жанрів шведською мовою;
- вільно висловлювати власну думку шведською мовою та аргументувати її на широке коло проблемних тем;

- писати шведською мовою тексти різних жанрів та тематики, висловлювати у письмовій формі власну думку щодо проблемних питань, чітко аргументуючи власну позицію;
- враховувати у власному спілкуванні прагматичну складову комунікації, вміти вибирати оптимальні комунікативні стратегії та тактики для досягнення комунікативних цілей;
- враховувати у власному спілкуванні міжкультурну складову комунікації;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- володіти навичками перекладу вузькоспеціалізованих фахових текстів зі шведської мови на українську.

До складання підсумкового екзамену допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Для проведення підсумкового екзамену та захисту кваліфікаційних робіт щорічно створюється спеціальна державна екзаменаційна комісія, головою якої є запрошений незалежний фахівець з лінгвістики.

Зміст програми

Орієнтовний перелік теоретичних питань з зарубіжної літератури

1. Світ середньовічної Скандинавії в поемі Е. Тегнера “Сага про Фрїтьйофа”: історичне та міфологічне.
2. Поезія шведського романтизму: художні образи, теми, мотиви.
3. Контамінація художніх течій реалізму та натуралізму у драматургії А. Стріндберга.
4. Неоромантизм у шведській літературі та творчість С. Лагерлеф.
5. Жанр новели у шведській літературі першої половини ХХ століття: проблематика та стилістика.
6. Шведський психологічний роман доби модернізму (Я. Седерберг).
7. Від модернізму до постмодернізму: художня рецепція міфу у творчості Е. Юнсона та П. Лагерквіста.
8. Поема Г. Мартінсона “Аніара” як шведська антиутопія ХХ століття.
9. Жанрове і тематичне розмаїття лірики Т. Транстремера.
10. Література для дітей та юнацтва у Швеції та ареал її впливу (С. Лагерлеф, А. Ліндгрєн, Ф. Бакман).
11. “Магічний реалізм” у творчості М. Аксельссон.
12. Психологізм шведської літератури другої половини ХХ століття (Т. Ліндгрєн).
13. Тілесний код сучасної жіночої прози Швеції (М. Германсон, К. Фалькенланд).

14. Сучасний етап розвитку шведського роману (Ф. Бакман, Ю. Юнассон).
15. Шведські літературні міфи у ХХІ столітті: від “Пеппі Довгапанчоха” А. Ліндгрена до “Дівчини з татуванням дракона” С. Ларссона.

Орієнтовний перелік тем для співбесіди

1. Здоровий спосіб життя і спорт.
2. Шведські митці.
3. Способи проведення вільного часу.
4. Робота — рай чи пекло?
5. Щастя. Дослідження щастя.
6. Природа і людина.
7. Звички і шкідливі звички.
8. Політична система Швеції.
9. Регіони Швеції.
10. Шведське кіномистецтво.
11. Шведські кулінарні традиції.
12. Історія Швеції і України: точки дотику.
13. Правда і неправда.
14. Туризм. Космічний туризм. Віртуальний туризм.
15. Шведські свята, звичаї, традиції.

Відповідно до вимог програм дисциплін, що вивчалися, студент повинен:

- демонструвати теоретичні знання з теорії та історії шведської мови;
- аналізувати соціальні різновиди шведської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- мати системні знання про основні тенденції розвитку шведської літератури від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища;
- вільно, гнучко й ефективно використовувати шведську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя;
- створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів шведською мовою;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, визначати їх специфіку й місце в літературному процесі;
- здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні факти, інтерпретувати й адекватно перекладати (з української мови шведською та навпаки) усні й письмові тексти різних стилів і жанрів.

Методичні вказівки щодо оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	5 (відмінно)	A (90–100)
75–89	4 (добре)	B (85–89) C (75–84)
60–74	3 (задовільно)	D (65–74) E (60–64)
1–59	2 (незадовільно)	FX (35–59) F (1–34)

Оцінка “відмінно” виставляється за умови одержання випускником оцінки “відмінно” з усіх завдань білету, або однієї “добре” з іншими “відмінно”.

Оцінка “незадовільно” виставляється за умови одержання випускником двох і більше незадовільних оцінок з чотирьох завдань.

Критерії оцінювання

При виставленні оцінки з теоретичного питання та лінгвостилістичного аналізу тексту враховується змістовність і ґрунтовність відповіді, повне висвітлення теоретичної проблеми, форма її презентації, наведення прикладів, аргументації, фахова та лінгвістична компетенція студентів, володіння термінологічним апаратом, вітається творчий підхід до аналізу проблеми.

При виставленні оцінки за переклад тексту враховується повнота розуміння тексту, адекватність перекладу згідно з функцією тексту, лексична, граматична та стилістична коректність перекладу.

При виставленні оцінки за співбесіду враховується повнота розкриття теми, вміння вільно та аргументовано висловлювати власну точку зору, лексична різноманітність, стилістична відповідність, фонетична та граматична коректність мовлення.

Оцінка **відмінно** передбачає:

- повне володіння студентом знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- вичерпні та обґрунтовані відповіді на питання білету;
- відсутність помилок під час відповідей на основні та додаткові питання.

Оцінка **добре** передбачає:

- практично повне володіння знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- в цілому чіткі і послідовні відповіді на питання білету;
- незначні помилки під час відповідей на основні та додаткові питання.

Оцінка **задовільно** передбачає:

- часткове володіння знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- фрагментарні відповіді на питання білету;
- помилки під час відповідей на основні та додаткові питання.

Оцінка **незадовільно** передбачає:

- неволодіння знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- неспроможність дати відповіді на питання білету;
- значні помилки під час відповідей на основні та додаткові питання.

Усі завдання підсумкового екзамену є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за екзамен. Підсумковий екзамен є рівнозначним за їх внеском до загальної оцінки за екзамен.

Рекомендована література

1. *Линелл П.* Язык и человек. Проблемы языка, мышления и коммуникации : Пособие по швед. яз. / Пер Линелл. — М. : Высш. шв., 1983. — 251 с.
2. *Романовская И.В.* Шведская лексикология : учеб. пособие для студентов гуманитарных факультетов / Ирина Валерьевна Романовская, Светлана Васильевна Криворучко. — Петрозаводск : Изд-во ПетрГУ, 2013. — 56 с.
3. *Чекалкина Е.М.* Шведский язык. Справочник по грамматике / Е.М. Чекалкина, Е.Л. Жильцова. — М. : Живой язык, 2009. — 224 с.
4. *Aftonbladet* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se>
5. *Bakhtiari M.* Kalla det vad fan du vill / Marjaneh Bakhtiari. — Stockholm : Ordfront, 2006. — 298 s.

6. *Barthélemy A.* Sverige på svenska. Övningsbok / Antonia Barthélemy. — Lund : Antonia Barthélemy och Kursverksamhetens förlag, 1993. — 115 s.
7. *Bergman G.* Kortfattad svensk språkhistoria / Gösta Bergman. — Stockholm : Prisma, 1984. — 256 s.
8. *Bolander M.* Funktionell svensk grammatik / Maria Bolander. — Stockholm : Liber, 2001. — 177 s.
9. *Cassirer P.* Stilistiken / Peter Cassirer. — Ödåkra : Retorikförlaget, 2015. — 221 s.
10. *Dagens nyheter* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.dn.se>
11. *Elert C.-C.* Allmän och svensk fonetik / Claes-Christian Elert. — Stockholm : Norstedt, 2000. — 172 s.
12. *Ernby B.* Norstedts första svenska ordbok : 18.000 ord och fraser / Birgitta Ernby, Martin Gellerstam, Sven-Göran Malmgren. — Stockholm : NE Nationalencyklopedin, 2016. — 793 s.
13. *Ernby B.* Norstedts första svenska ordbok Arbetsbok / Birgitta Ernby, Martin Gellerstam, Sven-Göran Malmgren. — Stockholm : Liber, 2006. — 56 s.
14. *Ernby B.* Norstedts första svenska ordbok Övningshäfte / Birgitta Ernby, Martin Gellerstam, Sven-Göran Malmgren. — Stockholm : Liber, 2001. — 24 s.
15. *Gratis-Ordbok.se* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://gratis-ordbok.se>
16. *Hellstam D.* Sverige på svenska / Dagmar Hellstam. — Stockholm : Folkuniversitetets förlag, 1992. — 264 s.
17. *Holm B.* Deskriptiv svensk grammatik / red. av Britta Holm, Elizabeth Nylund. — Stockholm : Skriptor/Almqvist & Wiksell, 1993. — 211 s.
18. *Ingo R.* Från källspråk till målspråk : Introduktion i översättningsvetenskap / Rune Ingo. — Lund : Studentlitteratur, 1991. — 284 s.
19. *Jakobsson U.* Forskningens termer och begrepp : en ordbok / Ulf Jakobsson. — Lund : Studentlitteratur, 2011. — 174 s.
20. *Klingspor R.* Svenskt avstavningslexikon / Richard Klingspor. — Stockholm : Tryckeriförlaget, 1985. — 358 s.

21. *Köhler P.O., Messelius U.* Natur och Kulturs stora svenska ordbok / Per Olof Köhler, Ulla Messelius. — Stockholm : Natur & Kultur Läromedel, 2006. — 1247 s.
22. *Lagerholm P.* Stilistik / Per Lagerholm. — Lund : Studentlitteratur, 2008. — 412 s.
23. *Lengqvist I.* Svenska för vuxna : uttal / Inger Lengqvist. — Stockholm : Almqvist & Wiksell, 1999. — 40 s.
24. *Levy Scherrer P.* Rivstart : svenska som främmande språk. B1 + B2, Textbok / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2009. — 239 p.
25. *Levy Scherrer P.* Rivstart : svenska som främmande språk. B1 + B2, Övningsbok / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2009. — 160 p.
26. *Levy Scherrer P.* Rivstart : svenska som främmande språk. B2 + C1, Textbok / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2017. — 351 s.
27. *Levy Scherrer P.* Rivstart : svenska som främmande språk. B2 + C1, Övningsbok / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2017. — 207 s.
28. *Lexin* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://lexin.nada.kth.se>
29. *Lindqvist Y.* Gränslösa texter : perspektiv på översättning / Yvonne Lindqvist. — Uppsala : Hallgren & Fallgren, 2007. — 198 s.
30. *Lindqvist Y.* Översättning som social praktik / Yvonne Lindqvist. — Stockholm : Almqvist & Wiksell International, 2002. — 252 s.
31. *Lönnqvist B.* Översättning som kulturöverföring : rysk-svenska och svensk-ryska översättningsproblem / redaktör : Barbara Lönnqvist. — Åbo : Åbo akad:s förl., 1993. — 163 s.
32. *Luthman H.* Svenska idiom: 4500 vardagsuttryck / Hans Luthman. — Lund : Folkuniversitetets förlag, 2006. — 181 s.
33. *Lyttkens I.A.* Svensk Uttals-Ordbok — Primary Source Edition / Ivar Adolf Lyttkens. — Charleston : Nabu Press, 2014. — 458 s.
34. *Malmberg B.* Svensk fonetik / Bertil Malmberg. — Lund : LiberLäromedel, 1980. — 147 s.

35. *Marklund Sharapova E.* Norstedts stora ryska ordbok : Rysk-svensk/svensk-rysk / Elisabeth Marklund Sharapova. — Stockholm : Norstedts, 2012. — 1800 s.
36. *Milanova D.E.* Rysk/Svensk ordbok ca 50.000 ord; okolo 50.000 slov / Diza Eduardovna Milanova. — Stockholm : Iventus, 1994. — 959 s.
37. *Milanova D.* Svensk/Rysk ordbok 63.500 slov; 63.500 ord / Diza Milanova. — Stockholm : Iventus, 1994. — 760 s.
38. *Myndigheternas skrivregler.* — Stockholm : Regeringskansliet ; Statsrådsberedningen, 2004. — 115 s.
39. *NE:s svenska ordbok 72 000 ord och fraser.* — Stockholm : NE Nationalencyklopedin, 2017. — 1471 s.
40. *The Nordic Languages. An International Handbook of the History of the North Germanic Languages / Ed. by Oskar Bandle (main editor).* — Berlin; N.Y. : Walter de Gruyter, 2005. — Vol. 1. — P. 1–1057.
41. *The Nordic Languages. An International Handbook of the History of the North Germanic Languages / Ed. by Oskar Bandle (main editor).* — Berlin; N.Y. : Walter de Gruyter, 2005. — Vol. 2. — P. 1058–2208.
42. *Nygren H.* Svenskt språkbruk: ordbok över konstruktioner och fraser / Håkan Nygren. — Stockholm : NE Nationalencyklopedin, 2015. — 1433 s.
43. *Ordbok Över Svenska Språket... Svenska Akademien.* — Los Angeles : Hardpress Publishing, 2013. — 392 s.
44. *Ordboken.nu* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.ordboken.nu
45. *Ordbokstjänster från NE* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://ne.ord.se>
46. *Pamp B.* Svensk språk- och stilhistoria / Bengt Pamp. — Lund : Gleerup, 1971. — 255 p.
47. *Reuter M.* Översättning och språkriktighet / Mikael Reuter. — Helsingfors : Svensk språktjänst, 1991. — 100 s.
48. *Sveriges riksdag* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.riksdagen.se>
49. *Rosenqvist H.* Orden och uttalet : ett studiematerial i svensk ordbildning och svenskt uttal / Håkan Rosenqvist. — Lund : Folkuniversitetets förlag, 2005. — 79 s.

50. *Rysk ordbok : En Ämnesbaserad metod.* — Seattle : Createspace Independent Publishing Platform, 2017. — 212 s.
51. *SAOB : Svenska Akademiens ordbok* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.saob.se>
52. *Sjögren P.A. Bonniers svenska ordbok / Peter A. Sjögren, Iréne Gjörki.* — Stockholm : Bonnier Fakta, 2011. — 809 s.
53. *Svensk ordbok.* — Stockholm : Norstedts ordbok, 1999. — 1492 s.
54. *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien.* — Stockholm : Norstedts, 2009. — 3736 s.
55. *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket.* — Stockholm : Norstedts, 2015. — 1596 s.
56. *Svenska dagbladet* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.svd.se>
57. *Svenska.se — Akademiens ordböcker* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://svenska.se>
58. *Svensson J. Kommunikationshistoria. Om kommunikationsmiljön i Sverige under fem sekler / Jan Svensson.* — Lund : Studentlitteratur, 1988. — 183 s.
59. *Synonymer.se* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.synonymer.se>
60. *Thorén B. Svenska utifrån. Uttalsanvisningarna / Bosse Thorén.* — Stockholm : Svenska institutet, 1992. — 26 s.
61. *Westergren A. Svenska med melodi : om uttal i svenska språket : Lärarbok / Agneta Westergren.* — Stockholm : Natur och Kultur, 2000. — 190 s.
62. *Östergren O. Nusvensk Ordbok Volume 1 — Primary Source Edition / Olof Östergren.* — Charleston : Nabu Press, 2014. — 640 s.
63. *Wadensjö C. Kontakt genom tolk / Cecilia Wadensjö.* — Stockholm : Dialogos, 1998. — 182 s.